

12 decembrie 2022

Buletin Legislativ

Drept Comercial

Sumar:

1. **Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului**

Modificări în legislația societăților comerciale

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 750 din data de 26 iulie 2022 a fost publicată Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului („**Legea nr. 265/2022**”). Legea nr. 265/2022 a intrat în vigoare la 26 noiembrie 2022.

Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 265/2022, au fost abrogate următoarele acte normative:

- i) Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului;
- ii) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2009 pentru instituirea unor măsuri privind activitatea de înregistrare în registrul comerțului; și
- iii) Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice.

Legea nr. 265/2022 integrează legislația primară referitoare la procedura de înregistrare în registrul comerțului și de autorizare a funcționării și desfășurării activității societăților comerciale. Actul normativ aduce modificări și completări Legii nr. 31/1990 privind societățile („**Legea nr. 31/1990**”) și Ordonanței de Urgență a

Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

Noutățile aduse de Legea nr. 265/2022 vizează următoarele aspecte ce vor fi detaliate mai jos:

- conținutul obligatoriu al noilor acte constitutive (2);
- denumirea firmelor (3);
- simplificarea procedurii de înregistrare a societăților în registrul comerțului (4);
- înmatricularea societăților prin proceduri exclusiv electronice (5);
- procedura de înregistrare în registrul comerțului în baza controlului de legalitate realizat de registratorul de registrul comerțului (6);
- introducerea Buletinului electronic al registrului comerțului (7);
- opozabilitatea față de terți a înmatriculării și mențiunilor din registrul comerțului (8)
- procedura intervenției în procesul de înregistrare este eliminată (9);
- eliminarea cerinței depunerii specimenului de semnătură (10);
- eliminarea condiției de vărsare a capitalului social la momentul constituirii unei societăți cu răspundere limitată (11);
- procesul decizional al societăților cu răspundere limitată (12);
- regulile aplicabile societăților cu răspundere limitată în caz de deces al unui asociat (13);
- transferul atribuțiilor judecătorului-delegat către registratorul de registrul comerțului (14);
- numirea administratorilor și directorilor produce efecte doar dacă este acceptată în mod expres (15);
- termenul pentru implementarea majorărilor de capital (16);
- termenul pentru formularea opoziției față de fuziuni și divizări (17);
- regulile cu privire la dizolvarea societăților comerciale (18);
- procedura de lichidare a societăților comerciale (19).

2. Clauze obligatorii noi pentru actele constitutive

Indiferent de forma societății, actul constitutiv va cuprinde o clauză prin care fondatorii își asumă răspunderea pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 6 din Legea nr. 31/1990 pentru a fonda o societate (în esență, lipsa unor condamnări pentru infracțiuni legate de criminalitatea economică), precum și, după caz, datele de identificare a beneficiarilor reali și a modalităților în care se exercită controlul asupra societății.

La societățile în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată, ca urmare a modificării art. 7 din Legea nr. 31/1990, actele constitutive vor trebui să cuprindă, *inter alia*, și (i) durata mandatului administratorilor și (ii) modalitatea de adoptare a hotărârilor adunării generale a asociaților (cu votul tuturor asociaților, în cazul în care, datorită parității participării la capitalul social, nu poate fi stabilită o majoritate absolută).

În ceea ce privește societățile pe acțiuni și societățile în comandită pe acțiuni, actele constitutive vor trebui să cuprindă și o mențiune cu privire la tipul societății, respectiv închis sau deschis.

În plus, sunt aduse clarificări cu privire la sfera datelor de identificare care trebuie inserate în actul constitutiv, acestea fiind reflectate în cuprinsul art. 8¹ din Legea nr. 31/1990.

3. Reguli noi cu privire la denumirea firmelor

Nu este permisă folosirea unor termeni precum „științific”, „academie”, „universitate”, „școală” sau derivatele acestora. De asemenea, firma nu poate include cuvinte precum: „notar”, „executor”, „avocat”, „consilier juridic”, „consultanta juridică” sau cuvinte care sunt asociate unor profesii care implică exercițiul autorității publice.

Nu se pot folosi nici cuvinte precum „național”, „român”, „institut” sau derivatele acestora ori cuvinte sau sintagme caracteristice autorităților și instituțiilor publice centrale. Înscrierea firmei se va realiza doar dacă aceasta nu este de natură să creeze confuzie cu denumirea unei autorități sau instituții publice centrale sau locale. Decizia asupra acestui aspect aparține registratorului de registrul comerțului, eliminându-se cerința avizului Secretariatului General al Guvernului sau al autorităților locale. Nota de fundamentare a Legii nr. 265/2022 prevede în schimb intenția de a înființa un Registru de evidență a autorităților și instituțiilor publice centrale și locale, care va trebui consultat de către regulator.

Pentru persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, se reglementează necesitatea completării firmei în caz de identitate de nume și prenume cu altă persoană fizică autorizată sau întreprindere individuală, întreprindere familială înregistrată în registrul comerțului ori rezervată în vederea înregistrării.

4. Simplificarea procedurii de înregistrare în registrul comerțului

Cele mai importante noutăți se referă la termenul pentru soluționarea cererii de înregistrare și eliminarea unor documente însoțitoare ale cererii și a cerinței de depunere a specimenului de semnătura de către reprezentanții legali la data depunerii cererii de înregistrare.

Se introduce un termen de o zi lucrătoare de la înregistrarea cererii pentru soluționarea cererii de înregistrare de către regulator.

Art. 36 din Legea nr. 31/1990 prevedea că cererea de înmatriculare trebuia însoțită, printre altele, de dovada efectuării vărsămintelor (cu excepția societăților cu răspundere limitată) și dovada rezervării de denumire.

Ca urmare a modificărilor, cererea de înmatriculare a societății va fi însoțită doar de actul constitutiv al societății, dovada sediului declarat și alte acte sau avize prevăzute de legi speciale în vederea constituirii. Astfel, se elimină cerințele depunerii (i) dovezii de rezervare de denumire, (ii) dovezii efectuării vărsămintelor în condițiile actului constitutiv și a (iii) actelor privind proprietatea, în cazul aporturilor în natură subscrise și vărsate la constituire.

De asemenea, cererea de înmatriculare nu va mai fi însoțită de declarația pe propria răspundere a fondatorilor că îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege. Potrivit art. 6¹ din Legea nr. 31/1990, nou introdus, această declarație va fi inclusă, într-o formă simplificată, în actul constitutiv.

Obligația depunerii împreună cu cererea de înmatriculare a unei declarații pe proprie răspundere cu privire la îndeplinirea condițiilor de funcționare/desfășurare a activității a fost preluată în noua reglementare. Declarația se poate depune și electronic și va fi completată conform modelului nou publicat pe pagina de internet a Oficiului Național al Registrului Comerțului.

5. Înmatricularea societăților și înscrierea de mențiuni se pot face prin proceduri exclusiv electronice

Până în prezent, documentațiile de înregistrare a societăților sau de înscriere de mențiuni se puteau depune online, însă certificatul de înregistrare se emitea numai în format tipărit.

Noua procedură permite, la cererea solicitantului, emiterea certificatului de înregistrare și a certificatului de înscriere mențiuni direct în format electronic, în condițiile prevăzute de art. 110 din Legea nr. 265/2022.

6. Înregistrarea societăților se face în baza controlului prealabil de legalitate realizat de regulator

Registratorul de registrul comerțului preia competența de a analiza și a dispune înregistrarea în registrul comerțului.

Registratorul este definit de lege ca fiind personalul de specialitate juridică al Oficiului Național al Registrului Comerțului („ONRC”) investit să realizeze serviciul public al controlului de legalitate prealabil înregistrării în registrul comerțului.

Procedura de control prealabil înregistrării se realizează pe bază de înscrieri, conform celor prevăzute de art. 105 și următoarele din Legea nr. 265/2022.

7. Se introduce Buletinul electronic al registrului comerțului

Buletinul electronic al registrului comerțului este organizat ca platformă electronică centrală pentru realizarea publicității legale a actelor și faptelor ce sunt supuse înregistrării sau menționării în registrul comerțului sau sunt depuse sau vizate de acesta („Buletinul”).

Actele care se publică în Buletin sunt prevăzute în cuprinsul art. 15 din Legea nr. 265/2022 și printre acestea se numără încheierea registratorului sau hotărârea judecătorească privind înmatricularea unei persoane juridice, înregistrarea unei sucursale a unei persoane juridice sau înregistrarea unei întreprinderi economice, precum și orice alte acte pentru care legea prevede publicarea în Buletin.

Parte din actele pentru care legea prevede publicarea în Buletin se publicau anterior în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a (e.g. hotărârile tribunalului prin care se pronunță dizolvarea societăților, hotărârile judecătorești de declarare a nulității, proiectul comun de fuziune). Hotărârile adunării generale a asociaților și cele adoptate de organele de administrare, precum și celelalte acte prevăzute la art. 16 din Legea nr. 265/2022 vor fi publicate în continuare în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

Publicarea în Buletin se face din oficiu, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal. Publicarea în Buletin și consultarea acestuia se realizează cu titlu gratuit.

8. Opozabilitatea față de terți a înmatriculării și mențiunilor

Art. 46 din Legea nr. 265/2022 prevede că operațiunile efectuate de persoana fizică sau juridică înainte de a 16-a zi de la data înregistrării acestora în registrul comerțului nu sunt opozabile terților care dovedesc că au fost în imposibilitate de a lua cunoștință despre ele.

De asemenea, terții sunt întotdeauna în măsură să invoce actele sau faptele cu privire la care nu s-a îndeplinit publicitatea, în afară de cazul în care omisiunea publicității le lipsește de efecte.

În cazul documentelor și informațiilor publicate în Buletin sau, după caz, în Monitorul Oficial al României, dacă există orice neconcordanță între acestea și datele și documentele înregistrate în registru, acestea din urmă prevalează față de terți.

9. Nu se mai poate formula cerere de intervenție în procedura de înregistrare a societății

Legea nr. 31/1990 prevedea la art. 46 o procedură de intervenție a terților în cadrul procedurii demarate prin cererea de înregistrare în Registrul Comerțului.

Procedura intervenției în procesul de verificare a cererilor de înregistrare se elimină complet. Prin urmare, noua reglementare păstrează doar procedura de contestare *ex post* a încheierii registratorului.

10. Reprezentanții legali nu mai depun specimen de semnătură

Art. 45 din Legea nr. 31/1990 prevedea că reprezentanții legali ai societăților comerciale erau obligați să depună la oficiul registrului comerțului semnăturile lor, la data depunerii cererii de înregistrare, dacă au fost numiți prin actul constitutiv, iar cei aleși în timpul funcționării societății, în termen de 15 zile de la alegere.

Obligația reprezentanților societății de a depune specimen de semnătură la registrul comerțului a fost înlăturată.

De asemenea, Legea nr. 265/2022 prevede la art. 12 că pe pagina de internet a ONRC sau pe portalul de servicii online al acestuia vor fi disponibile cu titlu gratuit informații cu privire la reprezentanții legali ai persoanei juridice (și dacă aceștia sunt împuterniciți să acționeze împreună sau separat).

11. Capitalul social nu se mai varsă integral la constituire de către societățile cu răspundere limitată

Societățile în nume colectiv, în comandită simplă și cele cu răspundere limitată aveau obligația să verse integral, la data constituirii, capitalul social subscris.

Art. 9¹ din Legea nr. 31/1990 nu mai prevede condiția vărsării integrale a capitalului social subscris în cazul societăților cu răspundere limitată. Obligativitatea vărsării integrale a capitalului social subscris la data constituirii se menține cu privire la societățile în nume colectiv și cele în comandită simplă.

Societățile cu răspundere limitată sunt obligate să verse capitalul social subscris etapizat, după data constituirii, respectiv (i) 30% din valoarea capitalului social subscris nu mai târziu de 3 luni de la data înmatriculării, dar înainte de a începe operațiuni în numele societății și (ii) diferența de capital social subscris va fi vărsată: a) pentru aportul în numerar, în termen de 12 luni de la data înmatriculării; și b) pentru aportul în natură, în termen de cel mult 2 ani de la data înmatriculării.

12. Nu mai este necesară unanimitatea pentru modificarea actului constitutiv al societăților cu răspundere limitată

În versiunea anterioară, Legea nr. 31/1990 prevedea că pentru hotărârile având ca obiect modificarea actului constitutiv al societăților cu răspundere limitată era necesar

votul tuturor asociațiilor, în afară de cazul când legea sau actul constitutiv prevedea altfel.

Aceasta înseamnă că regula de principiu pentru adoptarea hotărârilor adunărilor generale a societăților cu răspundere limitată (respectiv dubla majoritate absolută a asociațiilor și părților sociale) se va aplica și în privința modificărilor actului constitutiv.

13. Reguli noi aplicabile societăților cu răspundere limitată în caz de deces al unui asociat

Regula prevăzută de art. 230 din Legea nr. 31/1990 cu privire la societățile în nume colectiv în caz de deces al unui asociat se va aplica, mai nou, și societăților cu răspundere limitată.

La decesul unui asociat, societatea trebuie să plătească partea ce se cuvine moștenitorilor, după ultimul bilanț contabil aprobat, în termen de 3 luni de la notificarea decesului asociatului. Asociații rămași au la dispoziție opțiunea de a continua societatea cu moștenitorii care consimt la aceasta.

14. Atribuțiile judecătorului delegat se transferă către registratorul de registrul comerțului

Varianta anterioară a Legii nr. 31/1990 prevedea la art. 37 că judecătorul delegat exercită controlul de legalitate al actelor sau faptelor care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului.

Controlul de legalitate se va realiza de registratorul de registrul comerțului, iar o serie de atribuții prevăzute anterior în sarcina judecătorului delegat vor fi transferate către registrator, precum (i) analiza cererilor de înmatriculare și dispunerea înmatriculării în registrul comerțului, (ii) numirea experților pentru evaluarea aporturilor în natură la înmatricularea societăților pe acțiuni sau la majorarea capitalului social și (iv) verificarea legalității fuziunii transfrontaliere și vizarea proiectului comun de fuziune transfrontalieră, etc.

15. Numirea administratorilor și directorilor produce efecte doar dacă este acceptată în mod expres

Numirea unui administrator, director, respectiv a unui membru al directoratului sau al consiliului de supraveghere va fi valabilă din punct de vedere juridic doar dacă este acceptată în mod expres de persoana numită.

De asemenea, art. 73¹ din Legea nr. 31/1990 este completat cu un nou alineat, care prevede că, prin acceptarea mandatului, administratorii, membrii consiliului de administrație, directorii, membrii directoratului, cenzorii, iar prin încheierea contractului de prestări servicii, auditorul financiar își asumă răspunderea pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 6 pentru a deține și exercita această funcție, în contract fiind inclusă o clauză în acest sens.

16. Extinderea termenului pentru implementarea majorărilor de capital

În forma anterioară a Legii nr. 31/1990, în ipoteza în care avea loc o majorare de capital social, condiția pentru ca hotărârea adunării generale prin care s-a dispus majorarea să producă efecte era ca aceasta să fie adusă la îndeplinire în termen de un an de la data adoptării. În varianta actuală a legii, acest termen a fost majorat la 18 luni.

17. Termenul pentru formularea opoziției față de fuziuni și divizări

Termenul pentru opoziție de 30 de zile se calcula anterior de la data publicării proiectului de fuziune sau de divizare în Monitorul Oficial al României, Parte a IV-a.

În urma modificărilor aduse art. 243 din Legea nr. 31/1990, termenul pentru opoziție de 30 de zile poate începe să curgă și de la data publicării proiectului de fuziune sau de divizare în Buletin, dacă societatea a optat pentru publicitatea pe pagina proprie web.

18. Simplificarea procedurii de dizolvare a societăților

Dispozițiile Legii nr. 31/1990 sunt completate prin introducerea posibilitatea ca ONRC să constate, la cerere sau din oficiu, prin registrator și fără a sesiza instanța de judecată, dizolvarea unor societăți, în anumite condiții prevăzute de noul art. 237¹ din Legea nr. 31/1990.

O astfel de constatare poate opera în cazul în care (i) nu mai sunt îndeplinite condițiile referitoare la sediul social (ii) a încetat activitatea societății sau nu a fost reluată activitatea după perioada de inactivitate temporară și (iii) în cazul societăților cu durată determinată, la expirarea duratei menționate în actul constitutiv, dacă durata societății nu a fost prelungită.

Încheierea registratorului prin care s-a constatat întrunirea condițiilor pentru dizolvarea societății poate fi atacată cu plângere, în condițiile prevăzute de art. 237¹ alin. (4) din Legea nr. 31/1990. Hotărârea pronunțată de instanță în soluționarea plângerii poate fi atacată numai cu apel, în termen de 30 de zile de la comunicare.

De asemenea, se modifică art. 237 din Legea nr. 31/1990, în sensul restrângerii sferei cazurilor în care tribunalul poate pronunța dizolvarea societății. *Inter alia*, tribunalul nu mai poate pronunța dizolvarea în caz de inactivitate a societății sau în cazul în care aceasta nu și-a depus situațiile financiare anuale și raportările contabile la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice. Începând cu 26 noiembrie 2022, hotărârile tribunalului prin care s-a pronunțat dizolvarea nu se mai publică în Monitorul Oficial și pe pagina de internet a ONRC, ci în Buletin.

La cererea Ministerului Finanțelor - Agenția Națională de Administrare Fiscală se poate dispune de către instanța judecătorească dizolvarea societății pe acțiuni, dacă acesteia i se aplică o sancțiune contravențională pentru nerespectarea obligației de a păstra un registru al acționarilor sau pentru nerespectarea obligației de a pune la dispoziția acționarilor sau a altor solicitanți informații privind structura acționariatului și de a le

elibera certificate privind aceste date, iar societatea nu remediază situația în termen de 30 de zile de la aplicarea sancțiunii contravenționale.

19. Modificări în cadrul procedurii de lichidare a societăților

Potrivit formei anterioare a Legii nr. 31/1990, termenul în care poate fi finalizată lichidarea societății era de un an de la data înregistrării în registrul comerțului a mențiunii de dizolvare. Acest termen putea fi prelungit, pentru motive cu temeinice, cu încă un an, dar nu mai mult de două ori.

De asemenea, în cazul în care termenul în care societatea putea fi lichidată era depășit cu mai mult de 3 (trei) luni, fără ca oficiul registrului comerțului să fie sesizat cu o cerere de radiere, oficiul registrului comerțului sau orice persoană interesată puteau solicita tribunalului să dispună radierea.

Termenul de un an pentru finalizarea lichidării societății rămâne neschimbat în reglementarea actuală, însă acesta va putea fi prelungit, tot pentru motive temeinice, de maximum trei ori, cu câte un an.

În ceea ce privește termenul pentru lichidare, reglementarea actuală prevede că registratorul de registrul comerțului va putea constata, din oficiu sau la cererea oricărei persoane interesate, expirarea termenului legal în care putea fi realizată lichidarea și va putea dispune radierea societății din registrul comerțului.

Totodată, art. 260 din Legea nr. 31/1990 a fost completat cu prevederi care privesc activele rămase după lichidare și transmiterea către asociați sau acționari a dreptului de proprietate asupra acestora. Înscrierea bunurilor imobile în cartea funciară se va putea face pe baza certificatului constatator al dreptului de proprietate asupra activelor distribuite în urma lichidării și radierii societății din registrul comerțului, emis de către registrul comerțului.

ioana.radu@tuca.ro

darius.serban@tuca.ro

Editori

Țuca Zbârcea & Asociații oferă servicii complexe în legătură cu toate aspectele juridice relevante privind **Dreptul Comercial**. Echipa noastră include avocați experimentați în problematicile specifice de reglementare ale acestui domeniu, precum și dreptul pieței de capital, dreptul proprietății intelectuale, concurență, litigii, drept fiscal, publicitate, fuziuni și achiziții, protecția consumatorului și, mai nou, domenii precum insolvență, restructurare, dreptul muncii, restructurarea datoriilor. Țuca Zbârcea & Asociații oferă în principal consultanță la încheierea de tranzacții corporative la nivel național și internațional - fuziuni, achiziții, constituiri de *joint ventures*, tranzacții privind investiții de capital și tranzacții prin care este preluat controlul asupra unor mari corporații. Practica noastră în domeniul dreptului societar și comercial acoperă o multitudine de aspecte adiacente, inclusiv drept bancar și financiar, consultanță pentru fuziuni și achiziții, divizări, achiziționarea de active, tranzacții de drept imobiliar și multe altele.

Cornel Popa
Avocat asociat
+4 021 204 88 90
cornel.popa@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați.